

บันทึก

เรื่อง ปัญหากฎหมายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๒
(กรรมการค้าภายในจะดำเนินการให้เครื่องหมายบริการที่นำไปติดไว้ที่ร้านค้า
ในความส่งเสริม เป็นเครื่องหมายราชการและได้รับความคุ้มครองกฎหมาย
ได้หรือไม่)

กรรมการค้าภายในได้มีหนังสือที่ พณ.๐๔๐๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรรมการค้าภายในได้ออกระเบียบกรรมการค้าภายในว่าด้วยร้านค้าในความส่งเสริมของกรรมการค้าภายใน พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๖ ซึ่งข้อ ๑๒ ของระเบียบดังกล่าวกำหนดให้ร้านค้าต้องมีเครื่องหมายบริการที่กรรมการค้าภายในจัดทำขึ้นติดไว้ที่ด้านบนของหน้าร้านค้า แต่เนื่องจากเครื่องหมายบริการดังกล่าวอาจมีผู้ทำปลอม เลียนแบบหรือนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต ดังนั้น เพื่อควบคุมการใช้เครื่องหมายดังกล่าว จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กรรมการค้าภายในจะดำเนินการให้เครื่องหมายบริการตามระเบียบของกรรมการค้าภายในดังกล่าวเป็นเครื่องหมายราชการตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๒ ได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรรมการค้าภายใน และกรมทะเบียนการค้า) แล้ว มีความเห็นว่า ตามมาตรา ๓^๑ มาตรา ๔^๒ และมาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๒ เครื่องหมายใดที่จะถือเป็นเครื่องหมายราชการและได้รับความคุ้มครองตามความในพระราชบัญญัตินี้จะต้องเป็นเครื่องหมายที่ทางราชการจัดทำขึ้นไว้ใช้ในราชการมีลักษณะบ่งเฉพาะและอาจเห็นได้ว่าเป็นเครื่องหมายของหน่วยราชการหน่วยใดหน่วยหนึ่ง และนายกรัฐมนตรีจะต้องประกาศภาพเครื่องหมายนั้นในราชกิจจานุเบกษา สำหรับกรณีที่หารือมานี้กรรมการค้าภายในเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมสังกัดกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๑๗ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ไว้ว่า “กระทรวงพาณิชย์มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพาณิชย์ และกิจการทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์ รวมตลอดทั้งการ

^๑ มาตรา ๓ เครื่องหมายราชการในพระราชบัญญัตินี้ หมายถึงบรรดาเครื่องหมายซึ่งทางราชการจัดทำขึ้นและประกาศตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

^๒ มาตรา ๔ เครื่องหมายราชการต้องเป็นเครื่องหมายที่กำหนดขึ้นไว้ในราชการมีลักษณะบ่งเฉพาะและอาจเห็นได้ว่าเป็นเครื่องหมายของหน่วยราชการหน่วยใดหน่วยหนึ่ง

^๓ มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีประกาศภาพเครื่องหมายราชการที่กำหนดขึ้นตามความในมาตรา ก่อนในราชกิจจานุเบกษา

ซื้อขายและแลกเปลี่ยนสินค้า การควบคุมและส่งเสริมเกี่ยวกับกิจการค้าและประกันภัย” การที่
กรมการค้าภายในจะจัดทำเครื่องหมายบริการเพื่อติดไว้หน้าร้านค้าที่ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจจัดตั้ง
ขึ้นเพื่อแสดงว่าร้านค้านั้นเป็นร้านค้าในความส่งเสริมของกรมการค้าภายในเพื่อเป็นการส่งเสริม
กิจการค้า จึงเป็นการดำเนินการที่อยู่ในอำนาจของกรมการค้าภายใน แต่เครื่องหมายบริการนั้น
จะต้องเป็นเครื่องหมายที่กรมการค้าภายในจัดทำขึ้นไว้ใช้ในราชการและมี”ลักษณะบ่งเฉพาะ”ที่
อาจเห็นได้ว่าเป็นเครื่องหมายราชการของกรมการค้าภายในมิใช่มีลักษณะดังเครื่องหมายตามภาพ
ที่ผู้แทนกรมการค้าภายในได้นำมาแสดงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะ
ที่ ๕) และกรมการค้าภายในจะต้องดำเนินการให้มีการประกาศภาพเครื่องหมายราชานั้นในราช
กิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๒ แล้ว
อนุญาตให้ร้านค้าที่กรมการค้าภายในได้รับไว้เป็นร้านค้าในความส่งเสริมของกรมการค้าภายในใช้
เครื่องหมายราชการดังกล่าวนี้ได้ตามมาตรา ๖^๔ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายราชการ
พุทธศักราช ๒๔๘๒ เครื่องหมายดังกล่าวจึงจะได้รับความคุ้มครองมิให้ผู้ใดทำปลอมหรือ
เลียนแบบเครื่องหมายตามมาตรา ๗^๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๒๖

^๔ มาตรา ๖ ห้ามมิให้บุคคลใดใช้เครื่องหมายราชการเว้นแต่หน่วยราชการที่กำหนด
เครื่องหมายนั้นจะได้อนุญาต

^๕ มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดปลอมหรือเลียนเครื่องหมายราชการ ไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำ
ด้วยวิธีใด ๆ หรือทำให้ปรากฏที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ ก็ตาม